

UPDATE

HANDHAVING EN OPENBARE ORDE

juni_2023

Onder redactie van:

Chantal van Mil

Advocaat
024 - 381 83 12
c.van.mil@hekkelman.nl

Franc Pommer

Advocaat
024 - 382 83 89
f.pommer@hekkelman.nl

1. Enig bestuurder B.V. is overtreder.

[ABRvS 21 juni 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2407](#)

B.V. kon als enig bestuurder zeggenschap uitoefenen over de verrichte activiteiten, dus overtreder.

[lees verder...](#)

2. Drugslozing. Eigenaar terrein geen overtreder.

[ABRvS 21 juni 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2424](#)

Niet voldaan aan voorwaarden functioneel daderschap. Geen drugslab of aanwijzingen voor productie drugs op perceel. Appellant was vanwege leeftijd en gezondheid niet in staat goed toezicht te houden op zijn omheinde terrein met bosperceel. Lozing druggerelateerde stoffen niet aan hem toe te rekenen, dus geen overtreder. Ook geen sprake van overtreding van artikel 1a lid 1 Woningwet. Geen aanknopingspunten dat het begrip 'terrein' zo moet worden uitgelegd dat daaronder ook de ondergrond en het grondwater van het terrein moet worden verstaan.

[lees verder...](#)

3. Bm had moeten afzien van opleggen LOD. Gevaar voor herhaling ligt niet voor de hand. Geen stadionverbod en niet eerder sprake van voetbal gerelateerd geweld.

[Rb. Overijssel 21 juni 2023, ECLI:NL:RBOVE:2023:2303](#)

Gevaar voor herhaling ligt niet voor de hand. Weliswaar eerder betrokken geweest bij ernstige overtreding artikel 2.1 APV, maar nergens blijkt uit dat eiser zich vaker schuldig heeft gemaakt aan overtreding regels ter bescherming openbare orde. Eén antecedent op gebied van mishandeling. Eiser heeft geen stadionverbod en heeft zich niet eerder schuldig gemaakt aan voetbal gerelateerd geweld. Onder deze omstandigheden mocht bm niet zonder nadere motivering aannemen dat er reëel gevaar bestaat dat eiser opnieuw artikel 2.1 APV zou overtreden.

[lees verder...](#)

4. Overgangsrecht. Artikel 8.2a lid 1 Wabo is niet zo duidelijk dat zonder meer de conclusie moet worden getrokken dat dit zo moet worden begrepen dat woonboot zelf ook onder gelijkstelling valt.

[ABRvS 28 juni 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2498](#)

Gelet op toetsingskader kan deze grond alleen met succes naar voren worden gebracht als evident is dat gebruik woonschip voor permanent verblijf zelf valt onder het overgangsrecht ex artikel 8.2a van de Wabo terwijl BP deze vorm van verblijf niet toestaat. Evidentie ontbreekt.

[lees verder...](#)

5. Vernietiging weigering verlenging categoriaal besluit toekenning wapenstok boa's voor gehele gemeente Haarlemmermeer.

[ABRvS 21 juni 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2413](#)

Op het verzoek van de gemeente Haarlemmermeer heeft de minister voor Rechtsbescherming geweigerd het categoriaal besluit voor de toekenning van een korte wapenstok aan boa's voor de gehele gemeente Haarlemmermeer, te verlengen. Wapenstok wordt alleen toegekend aan boa's op Schiphol. Volgens de minister is niet aan het noodzaakcriterium van de Beleidsregels voldaan. De Afdeling vindt adviezen waarop minister zich baseert onvoldoende begrijpelijk. Uit adviezen blijkt allereerst van een toename van fysieke geweldsincidenten in Haarlemmermeer. In de tweede plaats maakt de Beleidsregels geen onderscheid tussen fysiek geweld en andere vormen van geweld, zoals dreiging met geweld. De minister heeft onvoldoende gemotiveerd waarom hij toch op de adviezen kan afgaan. Toename geweldsincidenten heeft is onvoldoende weersproken. Verder is het aantal geweldsincidenten op Schiphol juist lager.

[lees verder...](#)

6. Toepassing artikel 174a Gemeentewet (Wet Victoria) en artikel 175 Gemeentewet (noodbevel) na vondst explosieven niet toegestaan.

[ABRvS 21 juni 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2402](#)

Sluiting door burgemeester Amsterdam van kelderbox op grond van artikel 174a Gemeentewet na vondst explosieven was niet toegestaan. Geen verstoring openbare orde in de omgeving van de woning door handelingen die in de kelderbox zijn verricht en materialen die daar zijn aangetroffen. Onrust is ontstaan met ontruiming van kelderbox. Artikel 175 Gemeentewet kan ook niet worden toegepast. Nu explosieve materialen niet langer in kelderbox aanwezig waren, was geen sprake meer van een noodsituatie. Degene die het materiaal naar de kelderbox had gebracht zat in voorlopige hechtenis en kon dus geen nieuwe explosieve materialen naar de kelderbox brengen. Niet gebleken van toegang door andere personen tot de kelderbox.

[lees verder...](#)

PLATFORM

Handhaving en toezicht in de fysieke leefomgeving

Als lid van dit nieuwe landelijke platform is jouw organisatie voor **€ 699,-** per jaar verzekerd van exclusieve toegang tot actuele kennis, innovatie en intervisie op het vlak van handhaving en toezicht.

[lees verder...](#)

1. Enig bestuurder B.V. is overtreder.

[ABRvS 21 juni 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2407](#)

B.V. kon als enig bestuurder zeggenschap uitoefenen over de verrichte activiteiten, dus overtreder.

“4. Theo Pouw Beheer en CTU Flevokust betogen allereerst dat het besluit is gericht aan de verkeerde persoon. Theo Pouw Beheer betoogt dat zij niet de drijver van de inrichting noch de vergunninghouder is en dat om die reden CTU Flevokust had moeten worden aangeschreven.

4.1. Anders dan Theo Pouw Beheer en CTU Flevokust betogen ziet de Afdeling

geen grond voor het oordeel dat Theo Pouw Beheer niet als overtreder aangemerkt kan worden. Theo Pouw Beheer is enig bestuurder van CTU Flevokust. Theo Pouw Beheer kon als enig bestuurder zeggenschap uitoefenen over de door CTU Flevokust verrichte activiteiten. In zoverre ziet de Afdeling dan ook geen grond voor het oordeel dat het besluit ten onrechte aan Theo Pouw Beheer zou zijn gericht.”

2. Drugslozing. Eigenaar terrein geen overtreder.

[ABRvS 21 juni 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2424](#)

Niet voldaan aan voorwaarden functioneel daderschap. Geen drugslab of aanwijzingen voor productie drugs op perceel. Appellant was vanwege leeftijd en gezondheid niet in staat goed toezicht te houden op zijn omheinde terrein met bosperceel. Lozing druggerelateerde stoffen niet aan hem toe te rekenen, dus geen overtreder. Ook geen sprake van overtreding van artikel 1a lid 1 Woningwet. Geen aanknopingspunten dat het begrip 'terrein' zo moet worden uitgelegd dat daaronder ook de ondergrond en het grondwater van het terrein moet worden verstaan.

“5.6. De Afdeling wijst verder op de uitspraak van 31 mei 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2067. In die uitspraak heeft de Afdeling de conclusie van staatsraad advocaat-generaal mr. P.J. Wattel (hierna: de AG), ECLI:NL:RVS:2023:579, onderschreven dat in het bestuursrechtelijke sanctierecht, zowel bij punitieve sancties als herstelsancties, moet worden aangesloten bij de strafrechtelijke criteria voor het functioneel daderschap. Voor zover het gaat om natuurlijke personen houdt de vaste uitspraak van de strafkamer van de Hoge Raad het volgende in: “een (verboden) gedraging [kan] in redelijkheid aan de verdachte als (functioneel) dader (...) worden toegerekend indien deze erover vermocht te beschikken of de gedraging al dan niet zou plaatsvinden en indien zodanig of vergelijkbaar gedrag blijkens de feitelijke gang van zaken door de verdachte werd aanvaard of placht te worden aanvaard. Onder bedoeld aanvaarden is mede begrepen het niet betrachten van de zorg die in redelijkheid van de verdachte kon worden gevergd met het oog op de voorkoming van de gedraging” (HR 23 februari 1954, ECLI:NL:HR:1954:3 (IJzerdraad-arrest) en HR 8 december 2015, ECLI:NL:HR:2015:3487).

5.7. Om als overtreder van artikel 13 van de Wbb te kunnen worden aangemerkt, is dus vereist dat [appellant] zelf druggerelateerde stoffen heeft geloosd of daarmee handelingen als bedoeld in de artikelen 6 tot en met 11 van de Wbb heeft verricht, dan wel dat dergelijke handelingen, verricht door anderen, aan hem kunnen worden toegerekend. Het college dient daartoe aannemelijk te maken dat de verontreiniging het gevolg is van lozing op perceel C1546 en dat [appellant] zelf handelingen heeft verricht die tot deze lozing hebben geleid, of die handelingen aan hem kunnen worden toegerekend.

5.8. Niet in geschil is dat [appellant] niet zelf handelingen als bedoeld in artikel 6 tot en met 11 van de Wbb heeft verricht. Het toepassen van de hiervoor vermelde criteria leidt de Afdeling tot het oordeel dat in dit geval ook niet aan de voorwaarden van functioneel daderschap is voldaan.

Daarbij neemt de Afdeling allereerst in aanmerking dat in december 2016 weliswaar druggerelateerde stoffen op het terrein van [appellant] zijn aangetroffen, maar geen drugslab en ook geen voorwerpen die gebruikt kunnen worden voor het opzetten

van een drugslab. Er zijn geen aanwijzingen dat op het terrein van [appellant] productie van drugs heeft plaats gevonden. Het college heeft dat ook niet aan het besluit ten grondslag gelegd. [appellant] is destijds niet als verdachte voor de opslag aangemerkt. Verder is niet duidelijk wanneer en hoe lang lozing van drugsafval heeft plaats gevonden. Gelet op de vondst van de opgeslagen stoffen in december 2016 en een luchtfoto van perceel C1546 uit maart 2016 waarop een donkere vlek is te zien, volgens het college mogelijk een gegraven gat in de grond waar vloeistof in staat, gaat het college er van uit dat vóór december 2016 drugsafval ter plaatse van die donkere vlek in de bodem is gebracht. Nog daargelaten of uit de voor de Afdeling onduidelijke luchtfoto uit maart 2016 kan worden opgemaakt dat op perceel C1546 een gegraven gat met vloeistof/drugsafval aanwezig is, is naar het oordeel van de Afdeling niet uitgesloten dat drugslozing, als die daar toen heeft plaats gevonden, slechts gedurende een korte periode heeft plaatsgevonden.

Mede in aanmerking genomen dat het beweerdelijke lozingspunt verscholen ligt in een bosperceel op een afstand van ongeveer 400 m van de woning van [appellant] en er vanuit de woning geen zicht bestaat op het bosperceel, volgt de Afdeling het college niet in de stelling dat het [appellant] als eigenaar en bewoner van het terrein niet kan zijn ontgaan dat stoffen op perceel C1546 werden geloosd en hij die lozing in feite

heeft aanvaard door er niets tegen te ondernemen dan wel door er niet voor te zorgen dat het niet kon gebeuren. Daarbij acht de Afdeling ook van belang dat het terrein van [appellant] was omheind. De erven hebben verder onweersproken gesteld dat [appellant] al jaren een zwakke gezondheid had en slecht ter been was, waarmee aannemelijk is gemaakt dat [appellant] zich niet veel meer buitenshuis begaf en dat hij daardoor niet meer goed in staat was toezicht op zijn terrein te houden. Voor zover het college heeft gesteld dat [appellant] op de hoogte moet zijn geweest van het feit dat drugsafval op zijn terrein werd gebracht omdat de ingang van zijn terrein aan de Pater Taksweg met een camera werd beveiligd, hebben de erven op de zitting gemotiveerd betwist dat bij die ingang een camera aanwezig is geweest. Aangezien er geen bewijs is overgelegd van de aanwezigheid van een camera bij die ingang van het terrein, gaat de Afdeling aan de stelling van het college voorbij.

Onder deze omstandigheden heeft het college niet aannemelijk gemaakt dat lozing van verontreinigende stoffen aan [appellant] kan worden toegerekend. Dit betekent dat [appellant] niet als overtreder van artikel 13 van de Wbb kan worden aangemerkt. Het college heeft zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat [appellant] dat artikel heeft overtreden.

Het betoog slaagt in zoverre.”

3. Bm had moeten afzien van opleggen LOD. Gevaar voor herhaling ligt niet voor de hand. Geen stadionverbod en niet eerder sprake van voetbal gerelateerd geweld.

Rb. Overijssel 21 juni 2023, ECLI:NL:RBOVE:2023:2303

Gevaar voor herhaling ligt niet voor de hand. Weliswaar eerder betrokken geweest bij ernstige overtreding artikel 2.1 APV, maar nergens blijkt uit dat eiser zich vaker schuldig heeft gemaakt aan overtreding regels ter bescherming openbare orde. Eén antecedent op gebied van mishandeling. Eiser heeft geen stadionverbod en heeft zich niet eerder schuldig gemaakt aan voetbal gerelateerd geweld. Onder deze omstandigheden mocht bm niet zonder nadere motivering aannemen dat er reëel gevaar bestaat dat eiser opnieuw artikel 2.1 APV zou overtreden.

“Kans op herhaling?”

7. Volgens vaste rechtspraak kan een last ter voorkoming van herhaling van een eerdere overtreding worden opgelegd, als een overtreding heeft plaatsgevonden en gevaar voor herhaling voor de hand ligt. Naar het oordeel van de rechtbank is dat laatste ten aanzien van eiser niet het geval. Weliswaar is eiser op 21 augustus 2021 betrokken geweest bij een ernstige overtreding van artikel 2.1 van de APV, maar noch uit de bestuurlijke rapportage, noch uit andere informatie is gebleken dat eiser zich vaker schuldig heeft gemaakt aan overtreding van regels die strekken ter bescherming van de openbare orde. In de bestuurlijke rapportage

staat dat eiser één antecedent heeft op het gebied van mishandeling. Het is niet duidelijk wat er precies is gebeurd en evenmin waar of wanneer dat incident plaatsvond. Eiser heeft geen stadionverbod en uit het dossier blijkt niet dat eiser zich eerder schuldig heeft gemaakt aan voetbal gerelateerd geweld. Onder deze omstandigheden mocht de burgemeester niet zonder nadere motivering aannemen dat er een reëel gevaar bestaat dat eiser opnieuw artikel 2.1 van de APV zou overtreden. Daarom had de burgemeester moeten afzien van het opleggen van een dwangsom.”

4. Overgangsrecht. Artikel 8.2a lid 1 Wabo is niet zo duidelijk dat zonder meer de conclusie moet worden getrokken dat dit zo moet worden begrepen dat woonboot zelf ook onder gelijkstelling valt.

ABRvS 28 juni 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2498

Gelet op toetsingskader kan deze grond alleen met succes naar voren worden gebracht als evident is dat gebruik woonschip voor permanent verblijf zelf valt onder het overgangsrecht ex artikel 8.2a van de Wabo terwijl BP deze vorm van verblijf niet toestaat. Evidentie ontbreekt.

6.1. [appellant] betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat er geen overtreding was en dat dit evident is. Hij voert aan dat het gebruik van de woonboot voor permanent wonen was toegestaan op grond van artikel 8.2a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: de Wabo). Dit artikel moet volgens hem ruim worden uitgelegd, omdat het bouwen van een bouwwerk in juridische zin niet te scheiden is van planologisch gebruik in ruime zin.

6.2. Met de inwerkingtreding van de Wet verduidelijking voorschriften woonboten is artikel 8.2a aan de Wabo toegevoegd.

Artikel 8.2a van de Wabo luidt:

“1. Indien voor het bouwen of gebruiken van een woonboot of een ander drijvend object dat hoofdzakelijk wordt gebruikt voor verblijf voor of op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet verduidelijking voorschriften woonboten krachtens een provinciale of een gemeentelijke verordening een vergunning of ontheffing is verleend, wordt die vergunning of ontheffing gelijkgesteld met een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel a, c of d.”

6.3. Gelet op het hiervoor onder 6 weergegeven toetsingskader kan de door [appellant] aangevoerde grond alleen met succes in deze procedure naar voren worden gebracht als evident is dat het gebruik van het woonschip zelf voor permanent verblijf, terwijl het bestemmingsplan deze vorm van verblijf niet toestaat, valt onder het overgangsrecht neergelegd in artikel 8.2a van de Wabo. De Afdeling is van oordeel dat deze evidentie ontbreekt.

Artikel 8.2a, eerste lid, van de Wabo is niet zo duidelijk, dat zonder meer de conclusie moet worden getrokken dat dit artikelonderdeel zo moet worden begrepen dat het gebruik van de woonboot zelf ook onder de gelijkstelling valt. Ook uit de door [appellant] aangehaalde uitspraak van de Afdeling van 1 augustus 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2577, volgt dit niet zonder meer. In die uitspraak ging het niet over het gebruik van de woonboot zelf. De rechtbank is terecht niet tot de conclusie gekomen dat er evident geen overtreding was.

Het betoog slaagt niet.”

5. Vernietiging weigering verlenging categoriaal besluit toekenning wapenstok boa's voor gehele gemeente Haarlemmermeer.

ABRvS 21 juni 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2413

Op het verzoek van de gemeente Haarlemmermeer heeft de minister voor Rechtsbescherming geweigerd het categoriaal besluit voor de toekenning van een korte wapenstok aan boa's voor de gehele gemeente Haarlemmermeer, te verlengen. Wapenstok wordt alleen toegekend aan boa's op Schiphol. Volgens de minister is niet aan het noodzaakcriterium van de Beleidsregels voldaan. De Afdeling vindt adviezen waarop minister zich baseert onvoldoende begrijpelijk. Uit adviezen blijkt allereerst van een toename van fysieke geweldsincidenten in Haarlemmermeer. In de tweede plaats maakt de Beleidsregels geen onderscheid tussen fysiek geweld en andere vormen van geweld, zoals dreiging met geweld. De minister heeft onvoldoende gemotiveerd waarom hij toch op de adviezen kan afgaan. Toename geweldsincidenten heeft is onvoldoende weersproken. Verder is het aantal geweldsincidenten op Schiphol juist lager.

“- Adviezen van de toezichthouders

9. Zoals overwogen onder 3, wordt elke aanvraag om het toekennen van geweldsmiddelen, zoals een wapenstok, beoordeeld aan de hand van de vier criteria die in paragraaf 3.2 van de Beleidsregels onder a tot en met d zijn vermeld. Bij criterium d moet de minister beoordelen in welke frequentie en mate zich in het verleden situaties hebben voorgedaan waarbij bewapening wenselijk was geweest. Als sprake is van een toename van het aantal gevallen dat de boa met geweld wordt geconfronteerd waarbij de aanwezigheid van enig geweldsmiddel wenselijk zou zijn geweest, kan een geweldsmiddel worden toegekend.

9.1. De minister vraagt bij een aanvraag om toekenning van een geweldsmiddel aan

boa's advies aan de toezichthouders. De minister heeft zich in het nieuwe besluit op twee adviezen gebaseerd: het oorspronkelijke advies van 18 december 2018 en het aanvullende advies van 2 maart 2021. In de adviezen hebben de toezichthouders beoordeeld of sprake was van een incident waarin fysiek geweld is toegepast en zo ja, of uitrusting met de wapenstok in dat geval wenselijk was geweest. Volgens de toezichthouders is uitrusting met de wapenstok bij verbale agressie namelijk in ieder geval niet noodzakelijk.

9.2. Het advies van 18 december 2018 is gebaseerd op een lijst met geweldsincidenten die door de gemeente is overgelegd over de periode 19 september 2017 tot en met 11 oktober 2018. In dat advies hebben de toezichthouders vastgesteld dat er in

de jaren voorafgaand aan die periode ook geweldsincidenten hebben plaatsgevonden. In 2014 was sprake van vier fysieke geweldsincidenten, in 2015 waren dat er twee en in 2016 was het er één. De toezichthouders stellen vast dat er in 2017 negen fysieke geweldsincidenten waren. Daarvan vonden zeven incidenten plaats op Schiphol. De toezichthouders hebben uit deze cijfers afgeleid dat in de jaren 2014 tot en met 2018 geen sprake is van een toename van het aantal gevallen waarbij uitrusting met de wapenstok wenselijk zou zijn geweest.

9.3. Het tweede advies van de toezichthouders van 2 maart 2021 is gebaseerd op het overzicht "Geweldsincidenten Boa's Haarlemmermeer 2019 en 2020". Dit overzicht is opgesteld door de gemeente. Volgens de cijfers van de gemeente zijn er in 2019 in totaal 49 agressie-incidenten geweest. In 2020 waren dat er 82. Hierbij is geen onderscheid gemaakt tussen fysiek of verbaal geweld. De toezichthouders komen op 9 incidenten per jaar uit waarbij sprake was van fysiek geweld. In het advies staat dat in de negen gevallen in 2019 en de negen gevallen in 2020 waarin de boa's zijn geconfronteerd met fysiek geweld, uitrusting met de wapenstok niet wenselijk zou zijn geweest. Volgens de toezichthouders zou uitrusting met de wapenstok in die gevallen het incident niet hebben kunnen voorkomen, of was uitrusting met een wapenstok niet van meerwaarde, dan wel noodzakelijk geweest. In de beoordeelde gevallen hebben de boa's volgens de toezichthouders goed gehandeld door de situatie te de-escaleren of zich conform de in de Beleidsregels voorschreven handelwijze terug te trekken, zonder de wapenstok te gebruiken.

9.4. Een bestuursorgaan mag op het ad-

vies van een deskundige afgaan, nadat het is nagegaan of dit advies op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen, de redenering daarin begrijpelijk is en de getrokken conclusies daarop aansluiten. Als een partij concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de zorgvuldigheid van de totstandkoming van het advies, de begrijpelijkheid van de in het advies gevolgde redenering of het aansluiten van de conclusies daarop naar voren heeft gebracht, mag het bestuursorgaan niet zonder nadere motivering op het advies afgaan.

9.5. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de minister zich niet zonder meer op de adviezen van de toezichthouders kunnen baseren, omdat de redenering daarin onvoldoende begrijpelijk is.

Allereerst kan uit de adviezen worden opgemaakt dat het aantal fysieke geweldsincidenten van twee in 2018 naar negen in 2019 is toegenomen. Hoewel het aantal fysieke geweldsincidenten in 2020 stabiel is gebleven, was er voor 2019 dus wel sprake van een toename. Er is daarmee ook sprake van een toename van fysieke geweldsincidenten in 2019 en 2020 vergeleken met de periode 2014 tot en met 2017. Er is in de afgelopen jaren dus sprake geweest van een toename van fysieke geweldsincidenten in Haarlemmermeer.

In de tweede plaats maakt criterium d van paragraaf 3.2 van de Beleidsregels geen onderscheid tussen fysiek geweld en andere vormen van geweld. Uit die bepaling volgt niet dat alleen sprake kan zijn van geweld als dat bestaat uit fysiek geweld, met eventueel letsel tot gevolg. Uit paragraaf 3.2 van de Beleidsregels blijkt wel dat het toekennen van geweldsmiddelen ook afhankelijk wordt gesteld van de in redelijk-

heid te verwachten kans dat de boa bij de vervulling van zijn functie met dreiging met geweld wordt geconfronteerd. Gelet op de Beleidsregels is het onduidelijk waarom de toezichthouders onderscheid maken tussen fysieke geweldsincidenten en incidenten waarin sprake is van een ander type geweld, terwijl dreiging met (fysiek) geweld ook een zeer ernstig karakter kan hebben. Uit het overzicht van de gemeente volgt een aanzienlijke toename van agressie-incidenten (49 in 2019, 82 in 2020). De toezichthouders hebben daarvan negen incidenten aangemerkt als geweldsincidenten. In de andere gevallen was sprake van dreiging met (fysiek) geweld. Deze incidenten zijn door de toezichthouders niet meegenomen in de beoordeling of sprake was van een toename van geweldsincidenten. Uit de adviezen volgt daarmee ook onvoldoende duidelijk welk gewicht is toegekend bij de beoordeling aan deze incidenten waarin sprake was van dreiging met geweld en of een wapenstok in die gevallen van meerwaarde kan zijn.

Mede in het licht van de stelling van de gemeente dat het aantal geweldsincidenten na de afschaffing van de wapenstok is toegenomen, zijn de adviezen gelet op het bovenstaande niet inzichtelijk.

9.6. De minister heeft verder onvoldoende gemotiveerd waarom hij vindt dat hij ondanks het voorgaande toch op de adviezen kan afgaan. Ook is niet inzichtelijk gemaakt waarom ook voor boa's die in het verleden de beschikking hadden over een wapenstok geen noodzaak wordt gezien om een wapenstok te dragen (zie de uitspraak de Afdeling van 9 december 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2928, r.o. 4.1). Daarom heeft de minister geen uitvoering gegeven

aan de opdracht van de Afdeling die zij in de hiervoor genoemde uitspraak heeft gegeven. Ter zitting bij de Afdeling heeft de gemeente nogmaals benadrukt dat het aantal geweldsincidenten in Haarlemmermeer is toegenomen sinds de wapenstok niet meer in gebruik is. Dit is door de minister onvoldoende weersproken. Verder is het aantal geweldsincidenten op Schiphol, waar de wapenstok wel wordt gebruikt, lager. Dat de wapenstok op Schiphol effectief is, wordt door de minister niet bestreden. Daarnaast heeft de gemeente gewezen op de bijzondere positie van Haarlemmermeer, vanwege de ligging tussen Amsterdam en Haarlem. Volgens de gemeente verschuiven wanordelijkheden en grootstedelijke problematiek daardoor ook naar de randen van de gemeente Haarlemmermeer. Uit het besluit kan echter niet worden opgemaakt welk gewicht de minister aan deze aspecten toekent. Weliswaar stelt de minister dat de Beleidsregels strikt zijn, maar de minister moet ook van de Beleidsregels afwijken als bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven. Daarvoor is van belang dat de minister alle relevante omstandigheden en belangen betreft en afweegt. Uit het besluit kan niet worden opgemaakt dat de minister dit naar behoren heeft gedaan. Gelet op het bovenstaande heeft de minister opnieuw onvoldoende gemotiveerd waarom geen sprake is van een toename van het aantal gevallen dat de boa met geweld wordt geconfronteerd waarbij de aanwezigheid van enig geweldsmiddel wenselijk zou zijn geweest, en waarom geen sprake is van een bijzondere omstandigheid op grond waarvan hij moet afwijken van de Beleidsregels. Het betoog slaagt. De rechtsgevolgen van het besluit van 15 april 2021 kunnen niet in stand blijven.”

6. Toepassing artikel 174a Gemeentewet (Wet Victoria) en artikel 175 Gemeentewet (noodbevel) na vondst explosieven niet toegestaan.

[ABRvS 21 juni 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2402](#)

Sluiting door burgemeester Amsterdam van kelderbox op grond van artikel 174a Gemeentewet na vondst explosieven was niet toegestaan. Geen verstoring openbare orde in de omgeving van de woning door handelingen die in de kelderbox zijn verricht en materialen die daar zijn aangetroffen. Onrust is ontstaan met ontruiming van kelderbox. Artikel 175 Gemeentewet kan ook niet worden toegepast. Nu explosieve materialen niet langer in kelderbox aanwezig waren, was geen sprake meer van een noodsituatie. Degene die het materiaal naar de kelderbox had gebracht zat in voorlopige hechtenis en kon dus geen nieuwe explosieve materialen naar de kelderbox brengen. Niet gebleken van toegang door andere personen tot de kelderbox.

“Welke bepalingen van de Gemeentewet zijn toegepast?”

6. De burgemeester heeft haar bevoegdheid om de woning te sluiten aanvankelijk gebaseerd op de artikelen 172, derde lid, 174a, eerste lid, en artikel 175, eerste lid, van de Gemeentewet. In hoger beroep heeft de burgemeester de grondslag van artikel 172, derde lid, ingetrokken. De burgemeester bevestigde op de zitting desgevraagd dat zij de artikelen 174a, eerste lid, en artikel 175, eerste lid, van de Gemeentewet als grondslag voor het besluit handhaaft.

Wanneer kan artikel 174a worden toegepast?

7. Dit artikel geeft de burgemeester de bevoegdheid om een woning te sluiten als zich door gedragingen in de woning ernstige overlast voordoet rond de woning waardoor de openbare orde wordt verstoord. In een eerdere uitspraak (zie de uitspraak van

16 februari 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BP4697) heeft de Afdeling uitgelegd wanneer de burgemeester dit artikel kan inzetten. Dat kan als aan de hand van concrete, objectieve en verifieerbare gegevens moet worden vastgesteld dat de gedragingen zich in de woning voordoen, er langdurige overlast is die zich met grote regelmaat voordoet en die maatschappelijk onaanvaardbare vormen heeft aangenomen. Verder vergt verstoring van de openbare orde overlast waardoor de veiligheid en de gezondheid van mensen in de directe omgeving van de woning in ernstige mate worden bedreigd en geeft de overlast risico's voor de omgeving die te vergelijken zijn met drugsoverlast. Deze uitleg van de Afdeling sluit aan bij wat de wetgever wilde toen artikel 174a in de Gemeentewet is opgenomen (zie Kamerstukken II 1996/97, 24 699, nrs. 5 en 7).

Waarom kon de burgemeester artikel 174a niet toepassen?

8. De Afdeling realiseert zich dat plofkraken ernstige strafbare feiten zijn die veel maatschappelijke impact hebben. Zij heeft daarom begrip voor de behoefte van de burgemeester om het signaal af te geven dat daartegen ook vanuit het bestuurlijk oogpunt van de bestrijding van die maatschappelijke effecten en vanwege de gevoelens van onveiligheid die ermee gepaard gaan, wordt opgetreden. Daarbij is de burgemeester vanzelfsprekend gebonden aan de mogelijkheden die de wet, in dit geval de Gemeentewet, haar geeft en aan de bedoeling die de wetgever heeft gehad bij het vaststellen van de regels.

De Afdeling vindt anders dan de rechtbank dat in dit geval de openbare orde in de omgeving van de woning niet is verstoord door de handelingen die in de kelderbox zijn verricht en de materialen die daar zijn aangetroffen. Uit de politierapportages blijkt namelijk niet dat sprake was van langdurige overlast die zich met grote regelmaat voerde en die maatschappelijk onaanvaardbare vormen aannam, vergelijkbaar met drugsoverlast. Zowel in de periode voor het politieonderzoek als erna zijn er geen meldingen gedaan over activiteiten of personen in de woning of de kelderbox. Ook zijn er geen ontploffingen of andere incidenten in de kelderbox geweest. De onrust onder de bewoners van de andere appartementen is ontstaan met de ontruiming van de kelderbox op 12 juli 2019. Uit de observaties van de politie blijkt bovendien dat er geen andere personen zijn geweest die de kelderbox na de aanhouding van de zoon bezochten of die zich ophielden in de omgeving ervan. Dat er een loop naar de kelderbox was of dat in de kelderbox in groepsverband is gewerkt aan het vervaardigen van pizzascherven is dus niet aannemelijk gemaakt. De enkele aanwezigheid van illegale explosieve

materialen - hoe ernstig ook - kan op zichzelf niet worden aangemerkt als langdurige overlast en daarmee ook niet als een verstoring van de openbare orde zoals bedoeld in artikel 174a van de Gemeentewet. Daar komt bij dat ten tijde van de sluiting de explosieve materialen niet meer in de woning waren. Het gegeven dat tijde van de sluiting onbekend was hoelang de zoon in hechtenis zou blijven, maakt het vorenstaande niet anders.

Aan de voorwaarden om artikel 174a toe te passen, is daarom niet voldaan.

Wanneer kan artikel 175 worden toegepast?

9. Dit artikel biedt de burgemeester de bevoegdheid om in het geval van een noodsituatie die een zeer ernstige inbreuk maakt op de openbare orde en veiligheid in de gemeente, snel en adequaat te handelen. Wat een noodsituatie is, kan zeer verschillend zijn en moet per geval worden beoordeeld. Waarom kon de burgemeester artikel 175 niet toepassen?

10. De Afdeling is van oordeel dat nu de explosieve materialen niet langer in de kelderbox aanwezig waren ten tijde van de sluiting van de woning er geen sprake meer was van een noodsituatie. Dat wat de zeer ernstige inbreuk op de openbare orde maakt, de aanwezigheid van het explosieve materiaal, was namelijk op 12 juli 2019 al weggehaald. Bovendien zat degene die het materiaal naar de kelderbox had gebracht en daar had bewerkt, de zoon, op het moment van de sluiting nog in voorlopige hechtenis. Hij kon dus geen nieuwe explosieve materialen naar de kelderbox brengen. Zoals hiervoor ook overwogen is niet vastgesteld dat er andere personen toegang hadden tot de kelderbox en daarvan gebruik maakten. Onder deze omstandigheden was er dus geen

acut (levens)gevaar voor de bewoners van de omringende woningen. De vergelijking door de burgemeester met de uitspraak van de Afdeling van 9 december 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2839 gaat niet op. In die zaak was het gevaarveroorzakende element niet weg en mocht om die reden de woning in dat geval worden gesloten. Dit betekent dat de burgemeester in het onderhavige geval niet de mogelijkheid had om een noodbevel op grond van artikel 175 Gemeentewet uit te vaardigen.

Het betoog van [appellante] slaagt.

11. Uit het voorgaande volgt dat het besluit van de burgemeester om in dit geval de woning te sluiten niet kan worden geba-

seerd op de door de burgemeester daarvoor ingeroepen bevoegdheden uit de Gemeentewet, omdat die niet over een geval als hier aan de orde gaan. De Afdeling overweegt dat op het moment van deze uitspraak bij de Eerste Kamer een wetsvoorstel aanhangig is dat een verruiming inhoudt van artikel 174a van de Gemeentewet. Als dat voorstel wordt aangenomen en de wijziging in werking is getreden, beschikt de burgemeester over een ruimere bevoegdheid om woningen te kunnen sluiten.

12. Omdat de burgemeester in dit geval niet de bevoegdheid heeft om de woning te sluiten, komt de Afdeling niet toe aan de vraag of de burgemeester gebruik mocht maken van de bevoegdheid.”

PLATFORM

HANDHAVING EN TOEZICHT IN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING

Als lid van dit nieuwe landelijke platform is jouw organisatie voor **€ 699,-** per jaar verzekerd van exclusieve toegang tot actuele kennis, innovatie en intervisie op het vlak van handhaving en toezicht.

Chantal van Mil
024 - 382 83 12
c.van.mil@hekkelman.nl

PLATFORMLEDEN KRIJGEN EXCLUSIEVE TOEGANG TOT:

Vier keer per jaar webinar 'Kwartaalupdate handhaving en toezicht'

Chantal organiseert **4 keer** per jaar een webinar over de belangrijkste ontwikkelingen in de rechtspraak op het gebied van handhaving en toezicht. Met ruimte om vooraf casussen in te brengen en tijdens het webinar vragen te stellen.

Een jaarlijkse fysieke bijeenkomst

Jaarlijks verzorgt Chantal een **verdiepende studiebijeenkomst** over een specifiek thema in het vakgebied handhaving en toezicht. Toegesplitst op de actualiteit, zoals bijvoorbeeld handhaving onder de Omgevingswet.

De besloten LinkedIn groep

Via een besloten groep houdt Chantal je **wekelijks** op de hoogte van recente rechtspraak, geeft ze updates over haar promotieonderzoek met als onderwerp het evenredigheidsbeginsel en beantwoordt vragen. Daarnaast kunnen vakgenoten met elkaar de discussie aangaan.

Nieuwe publicaties & blogs

Als eerste ontvang je de nieuwste publicaties en blogs van Chantal over handhaving en toezicht direct in je mailbox.

Een maandelijkse nieuwsbrief

Chantal stuurt je **iedere maand** een nieuwsbrief met de belangrijkste uitspraken en tips voor de praktijk.

MEER INFORMATIE OF DIRECT AANMELDEN?
PLATFORMHANDHAVINGENTOEZICHT@HEKKELMAN.NL